

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДФС)

Львівська пл., 8, м. Київ-53, МСП 04655, тел.: (044) 272-51-59, факс: (044) 272-08-41
www.sfs.gov.ua; e-mail: kabmin_doc@sfs.gov.ua, gromada@sfs.gov.ua Код ЄДРПОУ 39292197

07.04.2016 № 4443 / 16/99-99 / 1803-02/15 На № 3174-15/02 від 15.02.2016

Незалежна асоціація банків України
вул. Червоноармійська, 72,
м. Київ, 03150

Про розгляд листа

Державна фіскальна служба України розглянула лист Незалежної асоціації банків України від 15.02.2016 № 3174-15/02 (вх. ДФС № 3791/6 від 17.02.2016) щодо визначення податкового зобов'язання з податку на додану вартість при здійсненні банками операцій з постачання майна, набутого ними у власність внаслідок звернення стягнення на таке майно, та порядку складання податкової накладної при здійсненні банками таких операцій і, керуючись статтею 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс), повідомляє.

Відповідно до статті 572 Цивільного кодексу України (далі – ЦКУ) в силу застави кредитор (заставодержатель) має право у разі невиконання боржником (заставадавцем) зобов'язання, забезпеченого заставою, одержати задоволення за рахунок заставленого майна переважно перед іншими кредиторами цього боржника, якщо інше не встановлено законом (право застави).

Статтею 593 ЦКУ визначено, що право застави припиняється, зокрема, у разі набуття заставодержателем права власності на предмет застави.

Підпунктом 14.1.191 пункту 14.1 статті 14 Кодексу визначено, що постачанням товарів є будь-яка передача права на розпоряджання товарами як власник, у тому числі продаж, обмін чи дарування такого товару, а також постачання товарів за рішенням суду.

Об'єктом оподаткування ПДВ відповідно до підпункту „а” пункту 185.1 статті 185 Кодексу є операції платників податку з постачання товарів, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до статті 186 Кодексу, у тому числі операції з передачі права власності на об'єкти застави позичальнику (кредитору).

Отже, для заставодавця операція з передачі банку у власність заставленого майна в рахунок погашення заборгованості перед таким банком розцінюється як операція з постачання такого майна. При цьому, якщо заставодавець є зареєстрованим платником податку на додану вартість, такий

заставадавець зобов'язаний визначити податкові зобов'язання за такою операцією та скласти податкову накладну, яка підлягає обов'язковій реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН).

Для банківської установи (заставоутримувача) операція з оприбуткування об'єкта застави на баланс (у разі звернення стягнення на предмет застави шляхом набуття на нього права власності) розглядається податковим законодавством як операція з придбання такого майна.

Відповідно до пункту 189.15 статті 189 Кодексу у разі постачання (продажу, відчуження іншим способом) банками та іншими фінансовими установами майна, набутого ними у власність внаслідок звернення стягнення на таке майно, базою оподаткування є позитивна різниця між ціною постачання та ціною придбання такого майна. Ціна придбання визначається як вартість майна, за якою таке майно набуто у власність. У разі придбання майна у платника податку ціна придбання визначається з урахуванням податку на додану вартість.

Якщо за таким майном суми податку були включені до складу податкового кредиту банком, іншою фінансовою установою, застосовуються положення пункту 198.5 статті 198 цього Кодексу.

Згідно з пунктом 197.12 статті 197 Кодексу звільняються від оподаткування ПДВ операції банків та інших фінансових установ з постачання (продажу, відчуження іншим способом) майна, що передане фізичними особами, а також суб'єктами підприємницької діяльності - приватними підприємцями та іншими особами, які не є платниками податку, у заставу, у тому числі іпотеку, та на яке було звернено стягнення.

Звільняються від оподаткування операції банків та інших фінансових установ з постачання майна, набутого ними у власність внаслідок звернення стягнення на таке майно. Звільнення від оподаткування стосується тієї частини вартості майна, за якою воно було набуто у власність в рахунок погашення зобов'язань за договором кредиту (позики).

Норми пункту 189.15 статті 189 та абзацу другого пункту 197.12 статті 197 Кодексу набрали чинності з 01.01.2016.

Отже, при здійсненні банком після 01.01.2016 операцій з постачання майна, набутого ним у власність від платника податку на додану вартість, внаслідок звернення стягнення на таке майно такий банк зобов'язаний:

до частини вартості майна, за якою таке майно було набуто банком у власність в рахунок погашення зобов'язань за договором кредиту (позики), застосувати режим звільнення від оподаткування податком на додану вартість на підставі абзацу другого пункту 197.12 статті 197 Кодексу та скласти і зареєструвати в ЄРПН податкову накладну за такою звільненою від оподаткування операцією;

у разі якщо під час придбання банком такого майна суми ПДВ були включені до складу податкового кредиту, – нарахувати податкові зобов'язання з ПДВ, виходячи з бази оподаткування, визначеної відповідно до пункту 189.1 статті 189 Кодексу, та скласти не пізніше останнього дня звітного (податкового)

періоду і зареєструвати в ЄРПН у терміни, встановлені цим Кодексом для такої реєстрації, зведену податкову накладну;

- нарахувати податкові зобов'язання з ПДВ виходячи з бази оподаткування, визначеної як позитивна різниця між ціною постачання та ціною придбання такого майна, та скласти і зареєструвати в ЄРПН податкову накладну за такою операцією. При цьому ціна придбання такого майна визначається з урахуванням податку на додану вартість, незалежно від того включив банк під час придбання такого майна суми ПДВ до складу податкового кредиту чи ні.

Щодо складання банком податкової накладної повідомляємо, що, починаючи з 01.04.2016, форма податкової накладної та порядок її заповнення встановлюються наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2015 №1307. До 01.04.2016 форма та порядок заповнення податкової накладної визначалися наказом Міністерства фінансів України від 22.09.2014 № 957.

Таким чином, при складанні банком податкової накладної у разі здійснення після 01.01.2016 операцій з постачання майна, набутого ним у власність внаслідок звернення стягнення на таке майно, такий банк зобов'язаний керуватись порядком заповнення податкової накладної, діючим на дату складання такої податкової накладної.

У разі виникнення у банків питань щодо порядку заповнення податкової накладної, складеної за операцією з постачання майна, набутого ними у власність внаслідок звернення стягнення на таке майно, такі банки мають можливість звернутись до контролюючого органу для отримання індивідуальної податкової консультації на підставі статті 52 Кодексу з детальним описом таких питань.

Голова

Р.М. Насіров

Меморандум 2473698